

Neix Zorcós

Hem de triar una sola entre els molts milions d'històries que té aquesta gran ciutat.

La menys coneguda de totes, la més anònima, aquella de la que cap diari es fa ressò perquè un tinent de policia l'oblida sobre un munt de paperam classificat amb l'etiqueta de cas tancat.

Rere un mostrador de fusta fosca, corcada i plena de pols, un nen llegeix amb avidesa un gruixut llibre. No hi ha més llum que la d'una espelma esgotada, que es consumeix lentament. Quasi es pot veure com el volum de pàgines que resten per llegir disminueix al mateix ritme que la cera i el cotó que les il·lumina.

“... però va suposar que no ho era i es va apropar a la criatura adormida amb la daga aixecada. Naturalment, no la va clavar. Es va asseure al terra i va començar a plorar; i Wendy no va saber com consolar-lo...”

El temps semblava haver-se deturat a la fosca botiga. Els rellotges que penjaven de la paret eren muts.

Setze cucuts fora dels seus nius de fusta o de metacrilat miraven atents com els petits dits d'aquell nen d'ulls allargats, passaven amb avidesa els fulls del llibre com si fos la última cosa que havien de fer a aquest mon.

“He vingut a buscar a la meva mare —va explicar ell—, per portar-la al país de Neverland.”

Els llums de la ciutat naixien mentre el sol moria. Les gents del dia anaven a malversar el seu temps descansant. El soroll perdia força i el silenci anava omplint tots els carrers de New York. Només aquella petita casa d'aquell petit carrer semblava no adonar-se que tot estava canviant. Les teules mal col·locades, els totxos vermells, mig derrotats pel temps i la pol·lució, les reixes de ferro rovellat i també els vidres del seu aparador buit restaven impassibles mentre la resta del mon despertava, treballava i dormia, dia rere dia, com una condemna, com una inacabable desfilada de morts vivents amb una remota humanitat perduda més enllà de la mort, amb un membre adormit que sols batega per instint, amb la mateixa indiferència per la vida d'un un basalt t recremat pel foc.

El cos del nen quasi no existia sota la flassada que el protegia del fred. Només uns diminuts ulls rere aquelles gruixudes ulleres. Les petites cames quasi no podien complir amb la seva funció. La boca seca, només mullada de tant en tant pel suc caducat d'alguna d'aquelles llaunes de conserva, xiuxiuejava —rocs i sorra, he d'acabar aquest llibre—. El temps semblava ser massa preciós com per ésser malaguanyat en funcions com ara el parlar, menjar o també el respirar. L'alè d'aquell ser semblava servir només per donar una mica de moviment a la flama de l'espelma que es consumia. Però un moviment amable, que no feia trontollar la flama amiga. Obstinada intentava restar immòbil com el temps, com aquells rellotges de cucut, com les fileres inacabables de llibres que s'apilaven darrere del petit cap del noi. Com la vida...

“... i en arribar la neteja de primavera, excepte quan se li oblida, Peter va a buscar a Margaret i se l'emporta al país de Neverland, on ella li explica històries sobre ell mateix, que ell escolta amb delit. Quan la Margaret creixi tindrà una filla, que al seu temps serà la mare de Peter i així seguiran les coses, mentre que els nens siguin alegres, innocents i insensibles.”

Així que en Chao-lin va llegir aquestes últimes paraules i va tancar el llibre, la llum de l'espelma va morir. El fum que s'enlairava feia, al principi, olor a cera; però lentament, alhora que canviava de color passant del gris al groc al blau i al verd, tota la petita botiga s'anava omplint d'una aroma similar a la que el petit Chao-lin sentia de nit, passejant pel Central Park.

Es va aixecar, insegur després de tanta estona al terra, i va seguir el fum per tota la botiga fins arribar al petit cofre que guardava zelosament sota el prestatge dedicat als somnis. El va obrir lentament. Del seu interior va sortir una llum verda com el blau del mar fent l'amor al groc de la terra. El fum va començar a entrar dins el cofre en un esclat de silenci que cridava en Chao-lin amb tanta força que no es va poder resistir.

Va seguir el fum en el seu viatge.

Guardant un absolut silenci, resseguia el fum que anava perseguint des de feia una setmana. Estava cansat. Els seus somnis havien estat estranys, plens de pobles immensos amb cases que grataven el cel. Feia un cicle que les forces del rei unificador havien entrat a les muntanyes per arribar a la ciutat de Mídiàm, deixant un rastre de terra cremada i fum. L'esforç de la infanteria pesant però sobre tot el de la cavalleria per creuar les muntanyes de Zefan-zus havia estat desmesurat pel que van trobar i el rei Férvel estava de molt mal humor.

La serralada de Zefan-zus s'estén uns nou cents mil·liaris, des de els volcans que linden amb les planes del foc fins a les terres gelades més enllà dels boscos de Lédar, en una successió de pics que semblen competir entre ells en alçada i abruptesa. Els pocs passos que permeten l'entrada als indescriptibles boscos de Lédar i les valls costaneres estan oberts només del temps de finals del cutios fins al de samonios, quan les neus es transformen en rius rierols que flueixen sempre cap a la vessant sud. El clima d'aquelles muntanyes és d'hiverns rigorosos i d'estius suaus i molt plujosos. La vegetació de les muntanyes està composta a la terra baixa per roures de fulla gran, bedolls i faig als turons. A les vessants humides, roures pènols i carpíns. A mitja alçada inabastables fagedes i fins allà on la vida dels arbres és possible, pícees i avets. Més enllà dels dos mil·liaris i mig, la tundra és l'únic paisatge de les muntanyes. Sense arbres, en condicions duríssimes, les plantes tenen uns cinc atenuats per germinar, créixer, reproduir-se i morir sota la destrucció implacable del fred.

La ciutat de Mídiàm està situada a l'alçada d'un mil·liari. No la trobareu als mapes però està en línia recta amb Lédar però al mig de la serralada. No només no apareix als mapes sinó que, de fet, hi ha pobles que la consideren un mite. Fou aixecada, segons antigues cançons de temps passats, per un grup d'homes a la recerca de rudílian que, després de varies generacions i ja massa cansats com per tornar a la seva pàtria, decidiren establir-s'hi definitivament a aquell indret. Mídiàm fou erigida sobre els basaments d'una ciutat anterior que feia molts segles que havia oblidat el seu origen. Els estranys gravats i la estranya llengua trobada en frisos i columnes parlaven d'una raça de sers poderosos en les arts de la maçoneria i la foneria. Manyacs d'enormes martells i un foc tant intens que era capaç de líquar el Rudílian com si fos gel. A la plaça central de la ciutat, conformada per cinc cercles concèntrics comunicats per carrerons, encara els nens juguen amb una estàtua de granit on, amb una mica d'imaginació, es podien apreciar les dures faccions d'aquells sers de tres colzes d'alçada, àmplies esquenes i enormes ulls. El regne d'aquelles gents s'estenia per tota la serralada formant un mosaic de petites comunitats. Cadascuna d'elles, endinsada en les roques en forma de laberint de coves, semblava destacar per la producció d'un producte en especial. Podies trobar restes de carbó en unes, calcopirita en d'altres, ferro, coure, sals potàssiques, sofre de les profunditats, guano dels caus d'aus nocturnes i també argentea i àuria. Marbre, pedra, ònix i, sobre tot, aigua. Els dipòsits d'aigua que cada petita comunitat estaven encara en us, permetent als nous llogaters gaudir d'una perfecta xarxa d'abeuradors pels ramats d'ossos niços. Els antics miners expliquen encara avui històries sobre màquines fantàstiques recobertes de Rudílian, amb la capacitat de perforar la més dura de les roques. Potser només es tracta de un intent de convertir, si no en realitat si en mite, el somni d'aquelles gents que veien generació rere generació, com els seus esforços no rebien recompensa.

Després que els immigrants deixessin de buscar a les mines, es van adonar que aquell petit imperi abandonat els hi ofería la possibilitat d'establir-s'hi en base a les restes que, de cada producte, en quedava a les mines abandonades. Aquells homes van anar canviant, de mica en mica, pics per xapos, carretons per arades i lots de cap per barrets de palla. Així, en poc temps formaren fins a una trentena de petites comunitats tornant a donar vida a aquell mosaic de productes i establint-hi una petita capital al primer cercle de Mídiàm. No obstant, el comerç amb altres cultures havia estat poc o cap pel que els habitants d'aquestes terres tenien fama de ser aspres i poc parladors, de tracte difícil i tancat.

Quan en Férvel va arribar a aquelles terres, els pobles de Zefan-zus no van oposar resistència. Només un centenars de joves es van enfrontar als exercits que ni tan sols es van prendre la molèstia de massacrar-los o de fer-los presoners per després matar-los com avís als possibles contestataris. Això va ser un error. Un error que va donar pas a un episodi en la història de les muntanyes que difícilment serà oblidat en el futur.

Al capdavant dels rebels, sempre hi era en Duvai el jove. Muntanyenc de cinquena generació que coneixia a la perfecció cada cim, cada pas, ben bé cada arbre d'aquelles muntanyes. Duvai va portar el seu petit exercit d'adolescents al lloc on tants cops havia jugat de petit, l'antic temple de Zefan. Molts es van retirar pel camí, espantats pel que els farien els generals d'en Férvél si els agafaven. De tots els joves, només una cinquantena van arribar a destí. La idea era crear una guerrilla rebel, amb poc poder ofensiu però difícil d'atrapar, que fos prou molesta com per fer que el seu poble no s'oblidés del que volia dir la paraula llibertat. A un atenoux de camí, seguint senders quasi invisibles a tots els ulls excepte als d'en Duvai, els joves es van plegar de tots els poblats a sota de les punxes del Mont Zefan. I des de allà, molestaven un cop i un altre les tropes amb atacs a tots els campaments, baixant fins a Mídiám i tornant a pujar fins a Zefan. Les muntanyes de Zefan són una formació natural de terra calcària amb forma de corona de cinc puntes situada al nord de la serra en la confluència de les serralades de Krómog i a uns cent cinquanta mil·liaris de la costa de les punxes a Hibèrnia. Sempre havia corregut el rumor que el temple situat al bell mig d'aquell lloc descansava sobre una construcció anterior, remotament perduda en el temps, però el fet que només hi tinguessin accés els sacerdots de la Religió Fosca, i en Duvai, clar, que els havia seguit d'amagat en in comptables ocasions a través de camins invisibles que creuen les muntanyes, havia impossibilitat que es sabés gaire cosa més. El culte a Zefan es remuntava a les atàviques memòries dels primers nans, que es veien com a fills de la deessa Zefan, mare i protectora de tota la seva cultura gnòmica. Alguns dels humans que es van establir, van reconstruir part de la religió i la van tornar a revifar a Mídiám, a partir de vells escrits mig desxifrats i del que ells anomenaven *les veus de la deessa*. En Duvai, més endavant, havia de descobrir d'on sortien aquelles veus...

Els ritus que es duïen a terme dins els temples de Zefan eren místics i secrets. Ningú tret dels sacerdots podia penetrar més enllà de les portes interiors de la darrera sala del temple, cosa que va alimentar durant mil·lennis la imaginació de les gents. El que succeïa allà dintre era el punt de sacralitat que els hi calia per omplir l'espai que la ignorància omple sovint amb les religions.

Una tarda d'elembivios, en Duvai es va endinsar al temple de Mídiám. Els sacerdots havien desaparegut en el mateix moment que van aparèixer les tropes d'en Férvél i ara els misteris d'aquell lloc restaven a la disposició de la curiositat d'aquell noi que, sempre que ens hem trobat, em fa recordar com ens vam conèixer.

—Veuràs, el passadís era quadrangular, de quatre colzes per quatre. S'endinsava a les muntanyes en direcció nord. Vaig seguir el túnel fins a la porta sagrada. Era d'una manufactura descomunalment preciosa. Ferro colat d'un negre estabornidor es combinava amb el rudílian i la fusta en dues portes que ocupaven i tancaven tot l'espai del passadís. Amb certa por, vaig empènyer una de les ales amb la punta de la meva falkata. La porta es va obrir lentament, deixant escapar una bafarada d'humitat que em va omplir el rostre d'estranyes aromes i olors que mai no havia percebut. Després, només creuar el llindar de la porta, una veu greu, profunda i plena de ressò va omplir-me les oïdes.

—Qui gossa creuar el llindar de la sacralitat?

Em vaig quedar glaçat, dubtant de si seguir o no endavant. Finalment, fent el cor fort vaig contestar:

—Sóc en Duvai, oh veu de la deessa. Vinc a la recerca d'ajut per lluitar contra els qui han gosat profanar el vostre temple i les vostres terres—. El silenci, després del ressò de la paraula terra es va fer eixordant fins que, finalment, la veu em va convidar a passar tot dient-me:

—Entra vailet, els temps del canvi són arribats i ja no ens podem amagar més.

Vaig entrar i de poc que perdo peu de la sorpresa quan vaig trobar una sala petita, d'uns deu colzes d'ampla per vint de llarga i deu d'alta. Es trobava plena de presents que els creients dipositaven amb regularitat a les portes del temple i que els sacerdots guardaven per després comerciar amb ells. Era un veritable tresor. No obstant, res no va cridar la meua atenció més que un vetust bagul de fusta de considerables dimensions que es trobava enterrat sota una pila de presents inútils. Després d'apartar totes aquelles andròmines del seu damunt, vaig obrir la tapa per trobar que el fons del bagul eren unes escales que es perdien en la negror de la terra. Vaig buscar amb els ulls una torxa o una lot amb que il·luminar-me i no vaig trigar en trobar ambdues coses. Després de quatre intents, vaig aconseguir d'encendre la torxa. Va penjar-me la lot a l'esquena amb un cinturó que hi havia pel terra i vaig agafar també una daga platejada que romania esperant-me al mig d'una pila d'armes cedides, sens dubte, com ex-vot d'algun duelista o d'algú que havia sortit ben parat d'una baralla. Després, amb cautela, vaig començar a davallar esglaó rere esglaó. Els cent primers foren de fàcil descens però quan tot semblava senzill, un clac va fer desaparèixer els esglaons sota els meus peus deixant pas a una

relliscosa rampa que em va fer davallar fins a perdre la consciència dels metres sota terra a què estava. La torxa es va perdre i no la vaig recuperar fins que, amb un suau però llarg desnivell, la lliscant rampa es va anar acabant. Quan em vaig aixecar, vaig agafar la torxa encara encesa i, allunyant-la de mi tant com el meu petit braç em permetia, vaig girar sobre mi mateix intentant esbrinar on era. Però aquella llum era completament insuficient i la negror que envaïa el meu voltant semblava devorar aquella minsa i esquifida flama. Vaig fer unes passes vacil·lants però, alertat per uns sorolls rítmics que semblaven acostar-se'm des de un sostre llunyà i invisible, em vaig aturar. De lluny, un raig de llum anava apareixent al ritme d'un soroll com de portes que es tancaven en un ziga-zaga que anava fent aparèixer als meus ulls la més immensa cova que mai hagués pogut imaginar. La llum es seguia fent més i més real fins que la torxa va ser innecessària i la vaig deixar caure.

Allò era increïble. No es podia calcular la grandària d'aquella cova doncs no es veien els finals de les parets. Una enorme plana de cristalls de roca de la mida d'un arbre es veia creuada per un camí fet de llambordes negres. Els cristalls reflectien la llum i ara era quasi encegador. Al final del camí, com si d'una imatge fantasmagòrica es tractés, s'endevinaven les formes del que podria ser una ciutat fantasmagòrica plena de ponts entre edificis, d'escalas impossibles suspeses del sostre i de passarel·les de metall negre que comunicaven amb les coves que possiblement s'obrien a les parets. No podent tornar enrere vaig començar a caminar per aquella senda. Vaig acariciar la falkata per sentir-me més segur, encara que no ajudava gaire i, sense preses, vaig cobrir la distància que em separava de la visió. Vaig caminar força estona i a mesura que m'anava acostant vaig poder percebre moviment primer i sorolls després. Era el ritme d'aquella meravella de ciutat marcat pels batecs dels cops de martell dels ferrers, els sorolls de les rodes dels carros, brams d'animals, rialles, xiscles, crits, tot allò que feia d'una ciutat el lloc que tendeix a hipnotitzar i captar més i més gent fins convertir el màxim exponent de tota civilització en una claveguera. Quan vaig ser prou a prop per distingir bé els habitants, vaig adonar-me'n de què eren nans. Sempre havia sentit parlar d'ells doncs el meu poble s'havia assentat sobre les ruïnes de la seva cultura feia més de deu generacions, però sempre els havia considerat un mite, com els dracs o les quimeres. Eren com els descrivien les rondalles que els poetes recitaven als nens en les nits de samhain, quan celebràvem el canvi de cicle. Petits, cepats, de braços forts, amb molt de cabell i llargues barbes que els hi queien en forma de punxa fins als genolls. Els vestits eren austers, llargs fins els turmells i d'una sola peça. Eren amables amb la mirada però durs amb el gest i cadascú dels que vaig anar trobant em féu un senyal de salutació, bé amb el cap, bé amb l'eina que duia a les mans o bé amb un grunyit que, més que barroer, vaig trobar divertit. Abans he dit que les ciutats tendeixen a convertir-se en clavegueres però cal dir que aquella no ho semblava. Vull dir que l'aspecte que tenia era net i polit, i quan dic net vull dir que els carreus dels murs i parets eren d'un blanc intens i que els carrers lluïen d'un negre comparable a les aigües d'un llac profund en una nit sense lluna. I era polit també perquè no hi trobaves un racó de brutícia o una pila de menjar mig podrit, ni clavegueres pudentes o latrines infestes. Cada habitant semblava ocupat en una funció determinada amb una eina determinada. De ben segur que ningú llençava els detritus de la nit per la finestra o amuntegava les deixalles al racó d'enlloc. Tots treballaven amb el gest seriós però sense desgana, com quelcom natural i enriquidor, no només per la comunitat sinó per cada individu. Distret en les meves cabòries, no vaig veure aquell personatge que s'anava apropant a mi. Quasi xocant amb ell, em vaig aturar i vaig fer una passa enrere, més impressionat que amb por. Una barba tancadíssima queia elegant sobre una cota de malles que, sens dubte per la forma en que lluïa era feta de rudílian. Més que una cota, era un vestit sencer que queia fins als turmells deixant a la vista la punta d'unes immaculades botes de cuir negre. Al cap duia diverses trenes que queien per l'esquena guarnint una llarga cabellera del mateix color que la barba. De la seva esquena en sortien els mànecs de dues destrals i a la mà dreta duia un altra de dimensions descomunals. Sens dubte l'agarrí havia de ser amb dues mans donat el seu volum i pes aparents. A sota del braç esquerre sostenia un elm res senzill amb visera, gola, salva nas i clatellera. La mirada era directe, punyent, com la veu que ressonà dins meu com el grunyit d'un ós ferit.

—T'imaginava més gran! De lluny no semblés un cadell, humà.

—Ens coneixem senyor?

—No, tu no em coneixes però nosaltres fa temps que seguim les teves incursions i escaramusses amb l'invasor.

—On som?

—Estàs a la ciutat de Zefan, darrer refugi dels tres clans restants dels antuvi poderosos nans.

—Això no és possible, Zefan està molt lluny d'aquí, just on acaba la serralada...I... en fi, perdoneu, vós sou...

—Sóc el príncep Zorcos, actual líder dels tres clans. I tu ets el petit Duvai, l'homenet que ha plantat cara les poderoses forces d'en Férvél. Vine, acompanya'm i en parlarem del passat i el present, però sobretot del futur.

Així ho vam fer, assentats al costat d'una font d'aigües transparents. Em va explicar la seva història i li vaig explicar la meua. Després em va fer passejar per la ciutat i, finalment, vam parlar del futur.

—Escolta bé Duvai, ha arribat el moment en que els nans tornem a la superfície. Tard o d'hora el rei arribarà fins aquí i a les hores serà massa tard. T'ofereixo la possibilitat de fer una passa important que requerirà de tu un sacrifici.

—T'escolto príncep.

—Lluny d'aquí, a l'altra banda de Senèctia, hi ha una aliança d'homes que estan planejant la forma d'aturar en Férvél. Duvai, pots seguir aquí lluitant contra l'exèrcit però saps que tard o d'hora cauràs. També pots agafar l'equip que et donaré i, amb tres homes de la teua confiança, començar el viatge cap a les terres del Consolat de Mar. Allà hauràs de lliurar aquest pergami a un vell anomenat Dólomir. Només a ell. Després, podràs posar-te a les seves ordres doncs si hem de dipositar esperances en algú que pugui muntar una contraofensiva és ell. Sé que no vols deixar la teua gent, sé que el viatge serà perillós ja que has de desplaçar-te per terres ocupades, però també sé que tens prou esperit com per dur a terme aquesta important missió.

—Què hi ha al pergami?

—L'oferiment de l'ajut d'un dels clans dels nans per lluitar contra en Férvél.

—I perquè no sortiu ara tots i lluiteu? Sou poderosos i teniu el rudílian...

—Tu saps la resposta, vailet. No tindriem cap possibilitat si ho fem sols. Si esperem amagats el moment apropiat, un atac de les nostres forces pot ajudar a inclinar l'equilibri de la lluita cap el nostre costat.

—Però la meua gent...

—Rocs i sorra! Duvai! La teua gent sobreviurà perquè no ha lluitat. Seran emprats com a mà d'obra o reclutats com a soldats. És molt possible que acabin disgregats i que perdis el contacte amb ells. No t'enganyis! La teua lluita és lloable però també és desesperada i suïcida. I el teu poble no pot tenir l'esperança que mig centenar de nadons somiadors derrotin la maquinària d'en Férvél... I trobo covard per la seva part deixar aquesta responsabilitat en les vostres mans... Prou! No vull jutjar els comportaments dels humans. Tampoc sóc qui per fer-ho.

Ara ves i torna a les muntanyes. Jo et mostraré el camí per arribar a Mídiam. Abans de la lluna plena, torna amb una resposta i, si decideixes acceptar l'oferiment, vine ja amb els teus escollits.

Vam marxar en silenci. Ens vam acomiadar però, molt abans del comiat jo ja m'havia decidit. Tornaria fins aquí amb els meus amics i començaria el viatge cap a les terres de l'oest.